

цей розрив у часі може бути досить суттєвим: більше одного року. Мова йде про визначення прибутку (спочатку доходу, який при визначенні фінансових результатів потрапляє на рахунок прибутку) в момент дооцінки довгострокових фінансових інвестицій, амортизації по облігаціях у інвестора, при обліку інвестицій за методом участі в капіталі та інше.

Висновки:

1. Розподілений прибуток і використаний прибуток — це різні поняття. В бухгалтерському обліку відображається розподілений прибуток, а використаний — не обліковується.

2. З метою уникнення непорозумінь назву субрахунку 443 доцільно змінити з «Прибуток, використаний у звітному періоді» на «Прибуток, розподілений у звітному періоді».

Література

1. Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 р. №1213 Зареєстроване в Мін'юсті України 26.12.2006 р. за №1363/13237

Осмятченко Л. М., канд. екон. наук, доц.,
докторант, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНТЕЛЕКТ ПЕРСОНАЛУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ОБЛІКУ

Адаптація підприємств промислового комплексу України до умов створення нової економіки, яка основана на зростанні ролі інтелектуального капіталу, потребує вирішення глобальних проблем розвитку вітчизняного виробництва та ефективного управління ним.

Поставлені суспільством завдання не можливо вирішити без чіткого розуміння значення, створення та використання інтелектуального капіталу підприємства. Теоретичні дослідження вітчизняних авторів, таких як Андрощук Г. О., Андрійчук В. Г., Бондар О. М., Базилевич В. Д., Бутнік-Сіверський О. Б., Валуєв Б. І., Голов С. Ф., Грачова Р. Є., Мендрул О. Г., Нападовська Л. В., Орлюк О. П., Петрик О. А., Потехіна В. О., Святоцький О. Д., Кужельний М. В., Кузьмінський А. М., Федулова Л. І., Швидане-

нко Г. О., Шевчук Н. В. з економічної сутності, обліку, контролю та управління інтелектуального капіталу дають можливість стверджувати про особливу актуальність даної категорії.

Практика розвинутих зарубіжних країн показує, що вагомість знань в економічному розвитку зростає, випереджаючи роль засобів виробництва і природних ресурсів. За оцінками Світового банку, фізичний капітал у сучасній економіці формує 16 % загального обсягу багатства будь-якої країни, природний — 20 %, а людський — 64 %. У таких країнах, як Японія та Німеччина, частка людського капіталу становить близько 80 % національного багатства [1, с. 209].

Група авторів під керівництвом В. М. Литвина вважають, що розвиток інтелектуального потенціалу суспільства, народу й особистості належить до пріоритетів українського державотворення. Інтелект — стратегічний ресурс розвитку нашого суспільства як невід’ємної складової європейської світової цивілізації.

Історичний і геополітичний статус України як центрально-східної держави, наш людський, культурний, природо-ресурсний і виробничий потенціал у буквальному розумінні прирікає нас зайняти гідне місце серед розвинутих держав і народів світу. Одночасно це — наша стратегічна мета. Роль інтелекту в її досягненні складно переоцінити [2, с. 6].

Не менш важливими дослідженнями з приводу поняття інтелекту є філософські судження, так, Гаррі Алдер зазначає, що точного визначення поняття інтелекту, як людського фактору — не існує [3, с. 25]. Основною причиною такого висновку є те, що інтелект можна розглянути у різних напрямках розвитку особистості.

Отже, аналіз наукових досліджень показує, що в цілому інтелект поділяється на отриманий у процесі нагромадження, як спадкоємність та придбання на різних етапах життя, а саме розвинутий під впливом середовища, в якому знаходиться особистість. Цілком вірним судженням, з нашої точки зору, можна вважати те, що досягнення поставленої мети і є проява високорозвинутого інтелекту людини.

Необхідно враховувати, що економічні процеси, які відбуваються в Україні, потребують чіткого уявлення про формування ринкової вартості підприємства. Сприймаючи до уваги те, що діюча нормативно-правова база не враховує чіткої методології обліку купівлі-продажу підприємства, виникає потреба подальшого дослідження даного питання.

Викладене дає підстави стверджувати, що визначення оцінки вартості бізнесу з урахуванням інтелекту персоналу підприємств

ва, який є елементом інтелектуального капіталу, поширює коло можливостей продавця і покупця у процесі укладання договору.

Тому, представлена схема на рис. 1 дає уявлення про формування оцінки вартості бізнесу з урахуванням інтелектуального капіталу підприємства, в структурі якого повинен знаходити відображення інтелект персоналу.

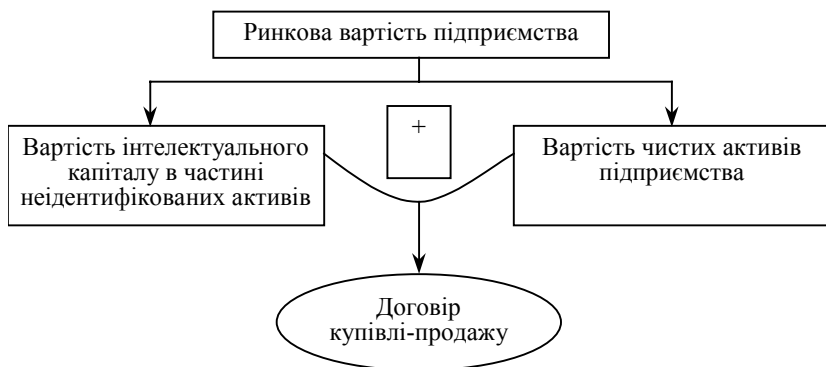

Рис. 1. Формування оцінки вартості бізнесу з урахуванням інтелектуального капіталу підприємства в частині неідентифікованих активів

Проведене дослідження дозволяє визначити проблеми, які виникають у процесі надання вартісної оцінки інтелекту персоналу. Методологічні та організаційні засади оцінки неідентифікованих активів (інтелект персоналу, клієнтський капітал) повинні формуватись на основі ствердження наукової думки, що дана категорія є об'єктом обліку.

Як стверджує американський учений та консультант з питань ефективного управління бізнесом на світовому рівні Джеффері Пфедер, поняття «людські ресурси» трактує людей як різновидність активів, тобто прирівнює їх до станків, обладнання та інших матеріальних виробничих ресурсів, що подразливо впливає на розуміння цих питань. Але на ряду з цим автор робить висновок, що ті компанії, які дотримуються принципу «кадри — наш найцінніший актив», суттєво, на 30—50 %, збільшують свій прибуток. Дана концепція спрацює для компаній самих різних розмірів, діючих у самих різних сферах економіки і в самих різних країнах [4, с. 495].

Отже, для вирішення проблемних питань з теорії і практики обліку інтелекту персоналу в бізнесі України, визначаємо такі напрями:

—внесення пропозицій на державному рівні щодо нормативно-правової основи даної категорії, як елементу інтелектуального капіталу;

—розроблення загальних рекомендації для підприємств України щодо внутрішнього Положення з обліку інтелекту персоналу в структурі інтелектуального капіталу;

—розроблення методики оцінки вартості інтелекту персоналу підприємства з урахуванням особливостей бізнесу;

—формування методологічних і організаційних засад обліку здійснювати на основі визначеної класифікації інтелекту персоналу, як об'єкту обліку.

Література

1. *Федулова Л. І.* Інноваційна економіка: Підручник/ Федупова Л. І. — К.: Либідь, 2006. — 480 с.
2. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття/ [В. Литвин (кер.), В. Андрущенко, А. Гурій]. — К.: Навч. книга, 2004. — Кн. 1: Приоритет інтелекту. 2004. — 638 с.
3. *Алдер Г.* Техника развития интеллекта/ Алдер Г. — СПб.: Питер, 2001. — 188 с.
4. *Дж. Пфеффер.* Формула успеха в бизнесе: на первом месте — люди./ Дж. Пфеффер; [пер. с англ. О. Л. Полявский]. — М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. — 560 с.

Остапенко Ю. П., асистент,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ І ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ РЕЙСУ В СУДНОПЛАВНИХ КОМПАНІЯХ

В сучасних умовах господарювання разом з існуючими загальними проблемами підвищення ефективності управління економікою підприємств водного транспорту, для органів управління, актуальною є проблема отримання достовірної та своєчасної інформації про склад витрат і собівартість вантажних перевезень.

Питання обліку витрат та калькулювання собівартості продукції на промислових підприємствах висвітлюються у працях багатьох вітчизняних учених, зокрема: Голова С. Ф., Кужельного М. В., Єфіменка В. І., Сопка В. В. Проте, побудова обліку витрат та калькулювання собівартості вантажних перевезень на підприємствах водного транспорту досліджені недостатньо, за-